Մանզումէի էֆքեարըն սէնէլիք պէտէլի 300 ղուրուշ վէ ալթը ամլըղը 160, իւչ ամլըղը 90 ղուրուշ ...

Մանզումէի Էֆքեար

ՄԻԻՆԱՏԻԻ

ՈՒՄՈՒՐԸ ՓՕԼԻԹԻԳԸՅԷ ՎԷ ՄԷՎԱՏՏԸ ՍԱՅԻՐԷ

Իւլանաթը պէհէր սաթըրը ... ղուրուշ ...

ՍԷՖՈՒԶԻՆՃԻ ՍԷՆԷ ١٢٩٠ ԶԻԼՔԱՏԷ ١٢ 1873 ԴԷԿՏԵՄԲԵՐ 20 ԲԷՆՃՇԷՆՊԷՀ ԱԼԱՖՐԱՆԿԱ 1874 ՅՈՒՆՎԱՐ 1 ՆՈՒՄԷՐՕ 2404

ԻԼԱՆԱԹ

LLOYD SUISSE

ԼՕՅՏ ՍՈՒԻՍ

... [illegible]

Les annonces et abonnements pour la France sont reçus exclusivement chez MM. Orain et Micoud à Paris, Rue Drouot, N°.9

PILULES ANTIGONORRHIQUES
DU PROFESSEUR
D.P.C. PORTA

ՄՈՒՀԻՄՄ ԻԼԱՆ

Երքէք վէ գարըլարա պիր նէվի խասթալըգ օլան նէֆիս ագմասընը քէօքիւնտէն քէսէր ։

Մէզքիւր հապլար, Եվրոպանըն մէշհուր հէքիմլէրի թարաֆընտան գապուլ օլունմուշ տուր ։

0 ՍԷՏԱԹԻՎ

0 ԿԱԼԷԱՆԻ

Մէզքիւր սու, չիչէք բէնիկի պէնազ նէֆիս ագմասընը պիրէպիր օլուպ, ...

ԱՆԲԸԼԱԹՐ Տ'ԱՐՆԻԳԱ

0 ԿԱԼԷԱՆԻ

Նասըրա, պէրէնէ, նէլէ, վէ պէլ ագրըսը վէ ղաաֆէթինէ պիրէպիր օլուպ ...

Սաթըլըր Ըսթանպոլտա, Վէլիչ վէ գումբանիա, Կանդիւք պիրատէրլէր վէ Տէլլա Սուտա էճզախանէլէրինտէ ։

ՀԷՔԻՄԼԷՐԷ ԻԼԱՆ

Sirop du Dr FORGET

Տօքթօր ՖՕՐԺԷՆԻՆ շուրուպու, նէզլէյէ վէ էօքսիւրիւյէ վէ ույգուսուզլուգա վէ քեաֆֆէյի կէօկիւս խասթալըգլարընա պիրէպիր իլաճ տըր ։ Մէզքիւր շուրուպ, ... պիր գաշըգ գաչըրը ...

Բարիստէ Վիվիէն սօգագընտա տօքթօր ...

ԸՆՏԸՐԸՆՍ ԳԱՐՇԸ ՍԻԿՕՐԻԹԱ

NORTH BRITISH AND MERCANTILE
INSURANCE COMPANY

ՆՕՐԹՀ ՊՐԻԹԻՇ ԷՆՏ ՄԷՐՔԷՆԹԱՅԼ

	ԻՆԿ. ԼԻ.	
Ասըլ սէրմայէ		2,000,000
Եօւէնմիշ սէրմայէ	282,000	
Եանղըն շիրքէթի ...		
...	896,000	848,000
72 սէնէլիկ սաֆի քեար		794,000

NORTHERN
ASSURANCE COMPANY

ՆՕՐԹԸՐՆ

	ԻՆԿ. ԼԻ.	
Ասըլ սէրմայէ		2,000,000
Եօւէնմիշ սէրմայէ	100,000	
Եանղըն շիրքէթի ...		
...	230,000	330,000
Սաֆի քեար		270,000

Սօհիպի իմզալար, քէնտիլէրինին, պալէտաէքի իքի սիկօրիթա գումբանիալարընըն ՊՈՐԼԷՃՄԻՇ աճէնթօլըգը նասպ օլունմուշ օլուպ, եանղըն սիկօրիթասը իշին ...

Մէզքիւր գումբանիալար, քէնտի ...

Շիմտիյէ գատար օլտուղու կիպի, Պէյօղլու վէ Գալաթա վէ Իսթանպոլ ...

Ցիհաթ վէ սայիրէ հաքգընտա մալիմաթ ալմագ իսթէյէնլէրին, Գալաթատա Կըլըջլանի խանընտա 5 նումերօ մաղազատա մուրաճաաթ էյլէմէլէրի ։

Մէզքիւր գումբանիալարըն աճէնթօլարը

Վ. Ռ. ՍՈՒԱՆ
ՔԷՕՆ ՊԻՐԱՏԷՐԼԷՐ

LA VELOUTINE

Իշպու բիրինճ թօզու, իշինտէ պիզմութ պուլունմայուպ, տէրիյէ կէնճլէրէ մախսուս պիր թազէլիք վէ թալիք պիր նումայիշ վէրիպ, տէրի իւզէրինտէ սալա կէօրիւնմէզ ։ Մէզքիւր թօզ հէր նէրէտէ պէօյիւք րաղպէթ պուլմուշ տուր ։ Սաթըլըր բէրուքէր տիւքքեանլարընտա

ԼՕՀՃՈՒՆ ԼԻՔ ՍՈՒԽՈՒ

Գուլլէնտէ տէրբիէ

Բրուսիանըն հէքիմլէր ... վէ էն մէշհուր հէքիմլէր, ... Թարաֆընտան ... մէզքիւր ԼԻՔ ՍՈՒԽՈՒ նուն ... Մէզքիւր ԼԻՔ ՍՈՒԽՈՒ, Գալաթատա Նիւքսէք Գալտըրըմտա 68 Ն. իլէ մուրագգամ Մ. Վէլիչ գումբանիասընըն մաղազասընտա սաթըլըր

ՇԱՊԼԸՆԸՆ տիւքքեանընտա վէ Իսթանպոլտա Տէլլա-Սուտա վէ Վէլիչ վէ գումբանիա վէ Գասապեան վէ Քիւչիւքեան էճզախանէլէրինտէ բուլունուր ։

ՔԻՐԱԼԸՔ ԷՎ

Գատըրկա յիմանընտա 6 պապ քեարկիր խանէ ... վէ իչինտէ թումբալըգ ... Մէզքիւր ... Մուսթաֆա աղայա մուրաճաաթ էյլէմէսի ։

ԱՅՆԵՐԻ ԴԵՂԱՀԱՏԵՐԸ

Այնրի դեղահատերը մաքրողական դեղերուն ամէն յատկութիւններն ունին եւ այնպէս բաղադրուած են որ կրնան բուժել այն ամէն ախտերն ու հիւանդութիւնները որոնք յառաջ կուգան ստամոքսի, լեարդի եւ աղեաց անկարգութենէն ։

Որ եւ իցէ քիմիական նիւթերէ անխառն այլ միայն բուսականներէ բաղկացեալ լինելուն բոլորովին անվնաս է ու եւ է փափուկ կազմուածքի տէր անձանց ու միանգամայն նոյն մաքրողական ներգործութիւնը ազդէ ... էջ մինչեւ անգամ ամենէն զօրաւոր կազմուածք ունեցողի համար ։

Այս պատուական դեղը գործածողները չենք ուզեր ըսել թէ նա ամենայն հիւանդութիւնք անխտրան կը բուժէ, այս տեսակ դեղեր մը որ եւ իցէ դեղերու համար միայն չարլաթաններն կրնան, միայն թէ ինչ որ կուզենք հաստատել, ...

Գիներն աժնցած են, կը ծախուի Ս. Մ. Մինասեան եւ Ընկերաց Ամերիկեան վաճառատանը ի Ղալաթիա ։ 4

Պունտան մուգատտէմ իղհարը իփլաս իտմիշ օլան Արթին Սէրվէրեան Քալֆանըն Գույունճուքտէ մուլթեզիմ օլուպ, տէյյունինէ մուգապիլ էղհար ...

14 քեանունի էվվէլ 1289

Աղհարը մաթլուպուն վէքիլլէրի վէ տալճագլըլարը

իմզա — Հասան Թահսին

իմզա — Քահրէման

իմզա, Մելքոն

Գորթալաա պօչ վէ խալի օլարագ պուլունան օնպէշ տէօնիւմ թարլա ...

1290 Զիլգատէ 9

ՏԱԼԽԻԼԻՑԷ

Իրան սէֆիրի Մոհսին խան հազրէթլէրի, ճիւմա կիւնիւ, Գէյօղլու-ա վագը Ֆըրանսըզ սէֆարէթխանէսինէ ազիմէթլէ, գօնթ ալը Վօկէ ճէնարալէրինէ վիզիթա վիրմիշ տիր։

—Եանեա վալիսի Մուսթաֆա Ասիմ բաշա հազրէթլէրի, մահէլի մէմուրիէթինէ միւթէվէճճիհէն ճիւմա իրթէսի կիւնիւ Տէրիսաատէթէն հարէքէթ իսթէճէյլէր՞տիր։

—Ղազէթալարա օգունտուղունա կէօրէ Աատանա չիչէք իլէթինէն իւչ պին չօճուգ էօլմիւշ տիւր. չէհրի մէզարուրա 40 պին նուֆուս պուլունտուղու հալտէ, անճագ իւչ նէֆէր հէքիմ վար իմիշ, վէ էհալինին էքսէրի աշը իլմինէ ինանըպ իթիֆար իթմէտիքէն պաշքա հիչ աէյիլ իսէ պուլունան հէքիմլէրէ տախի չօգլուգ իթիֆար իթմէտիքլէրին էն, պիր թագըմ եալանճը հէքիմլէրէ ինանմագտա իմիշլէր։

—Եանեատա վէ Աթինատա տախի չօգ չիչէք իլէթի վուղու պուլմուշ տուր։

—Եօղատատա պիր գաչ տարըն գոր եաղմըշ տըր.

—Էնգարէտէ զախիրէ գէթլուղը տէվամ իթմէքտէ իմիշ։

—Պու կիւնլէրտէ գէչ հիւքմիւնի իճրա իթտիկի միւսիլլու, պու քէրէ, Թըրապզօնատան կէլէն պիր վապօրըն գաբատանը Թարագճնատան, Գարատէնիզին Անատօլու ճիհէթինտէ տաղ վէ օվալար գոր իլէ տօլու օլատուղու պէեան օլունմուշ տուր։

—Կէչէն բէնճէնպիհ կիւնիւ Այեան օլունմուշ տուր։

—Կէչէն բէնճէնպիհ կիւնիւ Այատանա պիր հարիգ զուհուրի իլէ, 20 գատար խանէ վէ տիւքքեան միւհթէրէք օլատուղու վէ ալտիրանկա դեկատեմբերին 11ինճի կիւնիւ, Անթալիատա տախի քէգալէք պիր հարիգ վուգուի իլէ, 73 տիւքքեան վէ մաղազանը միւհթէրէք օլարագ, 30 պին քիլէ տրբա իլէ բէք չօգ հուպուպաթ վէ էշեայի սայրէ թէլէֆ օլմազլա, պու եիւզէն 25 պին լիրա զարար ու զիեան վուգուա կէլտիկի վէ եանան էպնիեէլէրտէն պաշգա։ աթէշին էօնիւ ալընմագ իչին օն ատէա մաղազանը տախի հէտմ իտիլմիշ օլատուղու, մահալի հավատիսաթքնատան տըր։

—Բուսիա սէֆիրի ժէնէրալ ինեատիէֆ ճէնարալէրի, պու կիւն, հուզուրի հազրէթի բատիշահիեէ չէգէպ, եարընատա Օտէսա թարիգի իլէ Սէն Բէթերսպուրկ ճանիպինէ հարէքէթ իտէճէք տիր։

—Իսքիւբաէն կէլէն տէմիր եօլ գաթարը, Քէօբրիւլիւ եագընլարընատա պիր ամէլէյի չէզնատէպ, մէրգումանիատէ վէֆաթ իլէմիշ տիր։

—Մուատանատատան եազէլարդընա կէօրէ, օրատա պու սէնէ գուրագլէգ սէպէպինատէն մահսուլ օլմատըղընատան, էհալի ֆագրը հալէ տիւշար օլուպ, վիրկիլէրինի էօտէյէմէզ օլմուշլար։ Պունուն իլէ պէրապէր, միւթէսարրըֆը պէլատ, մէզգիւր վիրկիլէրի թահսիլ իլէ Տէրիսատէթէ եօլատատը զբմնատա էմր տախզ իթմիշ տիր։

ՏԷՐԻՍԱԱՏԷԹ ԹԱՀՎԻԼԱԹ ՊՕՐՍԱՄԸՆԸՆ ՆԻԶԱՄՆԱՄԷՍԻ ՏԻՐ

Մանզումէնին 2400 իւնճիւ նիսխէսինատէն պագըյյէ

Օթուզունճու մատատէ—Գարշըլաշարըլմըշ օլան մուամէլաթքն ֆէրգի կիւնիւ կիւնիւնէ թէսվիեէ օլունմագ լազըմ կէլիր։ Էկէր մէզգիւր ֆէրգ թէսվիեէ օլունմազ իսէ, միւատատի թարագճնատան վուգու պուլատագ չիքեատաթ իւզէրինէ, գօմիթէ քատթիպի մէտեունէ իրթէսի կիւն պօրսանընը քիւշատընատան էվվէլ իյֆայի ատէյն իթմէտիի հալտէ, պօրսատա տուխուլտէն մէն օլունատաղընը վէ թէատիէյի ատէյնատէն ատիզ օլանլարա մախսուս օլարագ, թանզիմ ու թատիք օլունան ճէտվէլէ իսմի ատէրճ ու իլան իտիլէճէկինի պէեան վէ իխթար իտէր։

Օթուզ պիրինճի մատատէ—Բըրիմի օլան, եանի, էսթէլատ, վէ աշաղը տուպլէ վէ եօգարը տուպլէ թատիր օլունան մուամէլաթքն քատֆիէսինատէ բըրիմի ալան քիմսէ, վիրէնին իլգ թատէպի իւզէրինէ պալէատատ 25 ինճի վէ 27 ինճի վէ 29 ունճու մատատէլէրին ահքատմընա թէվֆիգան ատէրօզիթօ վաղը իլէ, անը թէէմին իյլէմէեէ մէճպուր տուր։

Օթուզ իքինճի մատատէ—Բէրիմի վէ եախօտ վատէլի իշլէրին վատէսի, բազար վէ եա եօրթու կիւնիւնէ թէատրա պուլունտուղու օտաեը թէրը իթմիշ, վէ Գիլ վէ Տիբ-Միր պիրլիքատէ օլտուղու հալտէ, վէ Բատտի էօնլէրինատէ բէհպէր օլտուղու թաղտիրատէ պըրագըպ կիտէրլեր։

Սարանընը տիւշինտիկիւ վէ իճրա իթտիկի պու տէսիսէ սայէսինատէ, նապալ թէհլիքէտէն գուրթուլուր։

Լաքին, պու խուսուս Ֆալգանտըն օ մէրթէպէ զաղալընը թահրիք իտէր քի, էօլմէտիքճէ ունութմամագ լազղա զարար վիրիր։

ԼՕՆՏՐԱՆԸՆ ՍԷՖԻԼԼԷՐԻ

ՖԱՍԼԸ ԷՎՎԷԼ

Ի.

ՄԱՀՊՈՒՍԻԱՆԷՏԷՆ ԳԱԶՄԱԳ

Մանզումէնին 2402 ինճի նիսխէսինատէն պագըյէ)

—Ցիմէք տիր քի չիմտի կէլէճէքէ՞ր մի տիր։

—Պիր գաչ տագըգատան։

—Սահիհէն պու իշի սի՞զ մի եարտընը։ Սարա կիւլիմսէյէրէք։

—Կէլտիքլէրինտէ քէնտիլէրտէն սիւալ իտէպիլիրսինիզ։

Ֆալգանտ զաղալընատան աթկէ քէսիլէրէք աեաղլարընը բաթ բաթ եէրէ վուրմաեա պաշլար։

—Բէ՛ք էյի, բէ՛ք էյի, տէր մէրգում, չիմտի պէն պըրագը կիտէրիմ, լաքին սիզ տէ պու կիճէքի կարտընընը ունութմաեընը, Սարա, վէ պիլմիշ օլունուզ քի, արատան չօգ կէչմէքսիզին պէն ինթիգամընը ալաճաղըմ տըր։

Ֆալգանտ պունու սէօյլէտիքտէն սոն

ԻԱ.

ՏԷՆԻՋՏԷ ՊԻՐ ԳԱՏՐՆ

Ֆօրժ եալընըզ իտի։

Մէրգում իգամէթէ հագգը օլմատընը գօնաղընը թէրը իթմիշ, վէ արթըգ քէնտի հիճապընը պայիս օլմագտա օլուպ, վէ քէնտի բարասընյա օրմաեան քեաֆֆէյի սիւս վէ տարաթտան վաղ կէչէրէք, խանէնին պիրինին թավան իշլէրինէ եագընը զաթլարընատան պիրինտէ ֆագըրճա պիր օտա քիրալաեարազ օրաեա չէքիլմիշ, վէ պիր տագըգ-զարֆընտա, խայի վազըթտան պէրու ալտանմընը օլատուղու իւմիտլէրինի պօչա չըգարմըշ օլան ֆիլաքէթի ունութմագլըղա չալըշմագտա իտի։

Լաքին, մէզգիւր հալի ունութմագլըգ քէնտի՞էլինտէ տէյիլ իտի. գալպի եարասը հէնուզ բէք եէնի օլատուղունատան, էօյլէ բէք չաբուզ գաբանմասը իհթիմալին խարիճինտէ իտի. վէ իթթիխազ իթտիկի չու եալընըզլըգ հալինտէ, Օֆելինին թասվիրի, հէր սանիյյէ կէօզլէրի էօնիւնէ կէլէրէք, տայիմա ֆիքրինի մէշղուլ իթմէքտէ, վէ գալպինէ թապէտէն թապէ տէրտլէր պաղըշմագտա իտի։

Ֆօրժ պունատան գաթինազար, քէնտի հալի հագգընտա տէրեայի խէեալաթա տալմագտա տէյիլ իտի, չիւնքի տիւշար օլատուղու խէթատան տօլաեը մէրգումէ նէզտինտէ միւթթէհիմ օլատուգատան սոնրա, տիւշսասանը քէնտույի բէտտ իտէճէկինի բանա ֆիկհ իլլէմէքտէ իտի, չէյլէ քի, մէրգումէնին քէնտի ալէգասը խաթրը իչին խէթասը մէսուլիյյէթինէն ազատ գըլաճաղընը, խաթրընատան պիլէ կէչիրմէքտէ տէյիլ իտի։

Մէրգում միւքէտտէր վէ աճընմաեա չաեան պիր հալտէ պուլունմագտա օլատուղունատան, Օֆելի եանընտա կէչիրտիկի պիր գաչ կիւն էօմրիւն իգպալ ու սէատէթինի եէնիտէն էլէ կէչիրմէքլիք միւմքին օլապիլտիկի թազտիրատ, գանընը պիլէ ֆէտտա իթմէքլիկէ հազը պուլունմագ խաթէմքտէ իտի. վէ պու արատա անճագ, մէրգումէնին նէզտինտէ էվվէլքի իթիֆար վէ հիսսանի թէվֆիճճիհէի պուլմագլըը

Անօխթարլարընը պիրի գօմիսէրին վէ տիկէրի գօմիթէ ըէյիսի եէտինատէ պուլունաճաղընատան, պունլար միւատէթը մէզգիւրէ ինգըզասընատա, գօմիթէ ազասը միւվաճէհէսինատէ զարֆլարընը քիւշատընա շուրուհ իլէ, միւնատերիճաթընը պիր ճէտվէլէ գայտ իյլեեէրէք, պօրսատա թատլիք իտէճէք տիր։

(Տէվամի)

ԻԼԱՆ

Բաղդանուէր չիրքէթի հիսսէլէրինատէն պիր սէհիմատթլըգ օլուպ, իսթէյէնին մաթպատմըզա միւրաճաաթ իյլէմէսի։

Տիվանը ահքատմը աալիյէյէ մէրպուտա մէհհաքիմատ տավա վէքքաալէթի իտէճէք օլանլարատան, շիմտիյէ գատար, գոմիսիօնու մախսուսունատա իմթիհանլարը՝ իճրա գելընան զէվաթա իթատը մուգարրէր օլան մուվագգաթ բուխատաթ իլմու խազէրլէրի հազը օլմաղլէ, միւմտիլէյհիմանը, հէման գօմիսիօն քատթիպինէ միւրաճաաթ իյլէմէլէրի իլան օլունուր։

1289 ղիլգատէ 10

ԱՐԶՈՒՀԱԼՃԸ

Յովհաննէս էֆէնտի ֆիահեատատան պու քէրէ Պահչէ գարուսունատա եէնի եարբլան Բասիմ փաշա խանընընը իքինճի գաթընատա 10 նիւմէրօ օտատա նագլ իյլէմիշ օլատուղունատան, միւշթէրիլէրինին մալիւմի օլմատը, վէ նըզամընատա արզուհալ, լայիհա վէ էվրագը սայրէ եաղարըմագ իսթէյէնլէրին մէզգիւր օտատա միւրաճաաթլարընատա խօշնուտ իտիլէճէյի, վէ պունատան պաշգա օտաեը մէզգիւրատէ հէր քէսէ սուհուլէթլի վէ մէնֆաաթլը շարթլար իլէ իֆայի վէքքաալէթ էատէր տայիմա էհլիյէթլի տաավի վէքքիլէրի տախի պուլունատուղու ասհաղը մէսալիհէ իլան օլունուր։ 12

ԻԼԱՆԸ ՄԱԽՍՈՒՍ

Կէրէք պուրատա, վէ կէրէք Թաշրալարատա օլուպատա, ղազէթամըզպէտէլինի էատ իտէճէք օլան ղազէթաբը, արթըգ պու կիւնլէրատէ, պիլաթէէխիր վէ ըէնճիտէ էատյէ հիմմէթլէրինի ըէճատ իտէրիզ, զիրա Ինունդ վէ եըլդաշը եագընը օլմատը ճիհէթլէ զիեատէ փարատա իհթիեաճըմըզ օլաճաղը չէօյլէ տուրսուն, եըլդաշընատարատան պէպէտատիլաթ վուգու պուլաճաղընատան

վէ աշգ ու սէվատա տույղուլարընը թահրիք իթմիշ օլմազլըգ խէեալընատա պուլունտուղու պիր եիւրէկինի, եանի մէրգումէնին եիւրէկինին մէրհամէթինի տավէթ իթմէքլիկին թարիգինի տիւշիւնմէքտէ իտի։

Վէ պունուն տախի պիր թարիգինի տիւշիւնիւպ պուլմուշ իտի։

Մէրգումուն օճաղը իւզէրինտէ իքի գըթա թապանճա պուլունմագտա իտի։

Մէրգում քէնտի գօնաղընատան պիրլիքատէ պաշգա պիր չէյ կէթիրմէյիպ, ֆագաթ մէզգիւր թապանճալարը պիրլիքատէ կէթիրմիշ իտի։

Վէկէհասըլ ֆօրժ քէնտի թաթը ճանընա գաստ իթմէքլիկէ գարար վիրմիշ իտի։

Արթըգ քէնտիսի իչին եաշամագ, քէնտինճէ հարամ սաեըլմագտա իտի։

Մէրգումուն էֆքեարընճա, արթըգ քէնտույի եաշամագլըղա պօրճու գըլան, վէ եախօտ էօմրէ բապթ իտէն հիչ պիր չէյ գալմամըշ իտի, չիւնքի զաթէն քէնտույի էօմրիչէն ատտ իյլէմէքտէ իտի, [կէչմիշ էօմրիւ նէզտինտէ հիչ մաղամընատա իտի, նէ բէյտէրինի վէ նէտէ վալիտէսինի կէօրմիշ վէ թանըմըշ օլմատըղընատան, ճանընա գաստ իյլէտիկինատ նէ պիր զէքրի ճէմիլին մահվընը մուճիպ օլաճագ, վէ նէ տէ արգասընատան պիր ածընըզ էսէֆ իտէն պուլունաճագ իտի։

Վագատա, Օֆելի հագգընտա զուհուրա կէլմիշ օլան աշգ ու ալէյասը անճագ

տալէ խուսուս թաշրա հիսաբլորքմզքն միւմքին մէրթէպէ թէմիզէնմէսինէ պիւյիւք արզումուզ վար տբր։

ԱԽԱԼՑԽԱ

Թղթակցութիւն «Մեղու Հայաստանի» Լրատէ)

Կարապետեան և Եղիսաբէթեան ուսումնարանաց հոգաբարձուներից երկուքը գեռ ևս մի գործ չը կատարած և տեսնելով իւրեանց թուլութիւնը պագայ սերընդի դաստիարակութեան գործում, բարւոք համարեցին հրաժարական տալ, քան թէ յմնալով նախատանաց և անարգանաց առարկայ լինին։ Երրորդը իւր օրական պարէնի համար արդէն չորս ամիս է հեռացել է այսաեղից։ Պաշտօնավարութիւնը մնացել է մնացեալ երկուքի և Սրբազանի ձեռքը։ Իսկ սոքա անհաշտ լինելով, ուսումնարանները որբ մանուկի նման անտէր և անխնամ թողել են երեսներին 'ի վայր։

Ի՞նչ պէտք է յուսալ այն կառավարչէն, որոյ հասկացողութիւնը այս է «Ինչ հարկաւոր է բարձր ուսում և եկեղեցական մեծ գումար վատնել. ուսումնարանը կը դարձնեմ ծխական դպրոց, տիրացուին մեկին ձեռքը կը տամ երկայն չիպուխ և ռոճիկ 200 մանէթ, թո՛ղ մինչև երեկոյ կարդցնելէն հոգին դուրս գայ»։

Արդէն ուսումնական տարւոյ երրորդ ամիսը ևս անցնում է և ուսումնարանում ո՛չ ուսուցիչ կայ, ո՛չ դասերի և յառաջադիմութեան ցուցակ։ Աշակերտները փողոցների մէջ դատարկաշրջիկ կը պտտին, քառորդ ժամ հեռաւորութեամբ սրճանոցները, աղբիւրները ջուր խմելու կը դիմեն։ Տարեկան 10.000 մանէթի չափ ապահովութիւն ունեցող ուսումնարանի ուսուցիչները, երրորդ ամիսն է, ռոճիկ չեն ստացել։

Տեսուչն ևս երկու ամիս շարունակելէն զկնի, անկարող լինելով ուղղութիւն տալ ուսումնարանէն դուրս փախչիլ սկսեց։ Մինչև երբ պէտք է հասարակութիւնը անուշադիր մնայ այս կենսական հարցերին և սառնասրտութեամբ նայէ իւր ուսումնարանների վերայ (1)...։

Արիստակէս Սարգսեան

---

(1) Մելէթիմիզոէ պիր եանլըշ էֆ. պիր գաշ սաաթ էսմրիւ օլան պիր միապրլք խլեալտան իպարէթ օլտուղունտան, վէ օտա զէտէլէնիպ պիթմիշ պուլունտուղունտան, արթըգ չու տէրտ ու էլէմ տիւնեասընտա եաշամագլըղա հիչ պիր վէսիլէսի գալմաեըսլ, ֆագաթ տահա պիր իյի տիւնեատաեաշամագլըղա իմիտվար վէ արշուքլչ պուլունմագտա իտի։

Վէ պունտանտա պաշգա, եալընզլըք էքնտույէ իւրքիւնթիւ վիրմէքտէ իտի։

Նինայէթ հէր ճիհէթլէ մէթրուզ պիր հալտէ օլտուղուն, վէ քիմսէ թուրաֆընտան հաղգընտա պիր թէվէճճիհ գավի պուլունմատըղըն պիլտիկինտէն, օլ կիւնէ գատար կէչիրմիշ օլտուղու էսկի եալընզլըգ հալինի իյիթիեար իթմէքլիք պապընտա, գալպինտէ հիչ պիր արզու էսէրի հիսս իթմէքտէ տէյիլ իտի։

Տիմէք տիր քի մէրգում իչին հէր շէյ պիթմիշ օլտուղունտան, էօլիւպտէ կիթմէքլիկի, քէնտի հագգընտա պիրիճիք սէլամթ, վէ միհթաճ պուլունտուղու բահաթ թարիգի տիր տէյի տիւշիւնմէքտէ իտի։

Մէրգում մէգքիւր տապանճալարտան պիրինի ալըր վէ տօլտուրուր։

Էյլէ պիր հալտէ էօլմէքլիք հիչ շիւբհէ եօգ տուր քի հիւգնէնկիզ պիր շէյ տիր, վէ տիւնեա զէվզ ու սէֆասը պատէսի զատէհինտէն իչիպ տէ հէնուզ մէսթ օլմագսըզըն էյլէ պիր տույդուլու եիւրէք սահիպի օլան իչին, թաթը էօմրիւ թէրք իթմէքլիք, զալըմ ֆէլէք թարսֆընտան զուհուրա կէլմիշ էն պիւյիւք պիր ցուլում սաերլա ճայիզ տիր։

Պու հալ վէ հէնկեամտէ, հալիյէ մէրգումուն քիրբիքլէրի եաշարը։

Ճանընա գատ իթմէք իսթէր իսէ տէ, տիւշարը թէրէտտիւտ օլուր (էյի վարմազ, ճէսարէթ իտէմէզ)։

Մէրգումուն օ տագըգատա, էլպէթթէ տիւնեանըն պիր քէօշէսինտէ պիր վալիտէսի պուլունմասը, վէ պէլքի տէ այնի վագըթտա քէնտույի տիւշիւնմէքտէ օլուպ, վէ քէնտուսի իչին Ալլահա տուա էյլէմէքտէ պուլունմասը խաթրընա կէլիր։

Էվվէթ մէրգում օ տագըգատա, խաղինէի մուհապպէթ վէ մէնպաը խալիսէթ վէ մաղֆէրէթ օլան վալիտէսինի տէրխաթը իտէր։

Ժօրժ տապանճասը գուրչունու աննընա չէքմէք իւզրէ իքէն, վալիտէսինի տէրխաթը իտէր իթմէզ, պիր սանկյէ թէէիր իտէր, վէ քէնտույի էօլտիրմէքլիկին պիւյիւք պիր ճինայէթ ատտ օլունաճաղընտ տիւշիւնիր։

Մէլուն սիրահը պիր թարաֆա աթար, վէ օրթալըզը տիյնէր։

Պու հէնկեամտէ կէրէք հագգը վէ կէրէք խէեալի օլորագ, քէնտի օտասը գաբուսունտան պիր սէս սալմագտա տբր զանն իտէր։

Մէգքիւր կիւրիւլտի յէ գուլագ վիրիր։

Մէգքիւր սէս սահիհլէչիր։

Մէգքիւր դաբուեա ղայէթ խաֆիֆ սուրէթտէ, վէ պիրի գօրգարագ, վէ միւթէսիր պիր գալպ իւզրէ պուլունտուղու հալտէ վուրմագտա իտի։

Ժօրժ եարը աեաղա գալգար։

Ֆագաթ, քէնտու քէնտույէ էլպէթթէ պունտա պիր եանլըշլըգ օլմալը տբր, տէր, չիւնքի քէնտինին օրաեա չէքիլմիշ օլմասը-նը քիմսէնին պիլմէքտէ օլմատըղըն տիւշիւնտիքտէն պագգա, վէլէվ պիլէն օլսա պիլէ, էօյլէ պիր վագըթ, քիմ կէլիպ տէ քէնտույի արտեաճագ տբր տէյի տախի տիւշիւնիր։

Պիրտէ պիրտէն պիրէ, տիշարտան քէնտի իսմինին վիրիլտիկինի տախի իչիտիր։

Պունուն իւզէրինէ իւզէրինտէ պիր նէվի տիթրէմէքլիք հասըլ օլուր։

Մէգքիւր սէս պիր գատըն սէսի օլուպ, վէ ժօրժ, ժօրժ աէյի սէսլէնմէքտէ իտի։

Մէրգում սինէսի թըգ թըգ վուրմագտա օլտուղու հալտէ, գաբուեա տօղրու կիտէր, վէ էլէրի տիթրէմէքտէ պուլունտուղու թագտիրտէ քիլիտի թութար, վէ գաբուեու աչտրըընտա, ալտանմամըշ օլտուղուն անլար, [չէօյլէ քի, գէթթինին գաբունուն քէնարընա տաեանմըշ օլտուղուն կէօրիւր։

Մէրգում մէրգումէյի կէօրիւր կէօրմէզ պաղըրարագ գօշուպ գուճագլար։

Գ Ե Տ

Կեանք մեր բիւրեղափայլ գետակի են հանգունատիպ։

Որ անշուք և նսեմ յաղբերակնէն բղխի 'ի ժայռս.

Ցորչափ սողոսկընթաց, մանուժաւալ և անմընմունջ

Ընդ բընիկն իւր ընդ հովիտ սահէ ի նինջ զերդ յօրրանին,

Երփներանգ ծաղկունք դաշտաց գործեն զուղին իւր խնկաւէտ

Եւ պայծառ երկնից կապոյտն շողայ յալիս իւր փայլ ի փայլ։

Այլ հազիւ իմը լուսափեալ յանքոյթ գըրկէն այնց բլրոց,

Սփռին ալիք իւր ճապան ընդ մերձակայ դաշտացն երեսս,

Եւ ահա մրրախառըն ջուրց կոհակօք որք խառնին յայն,

Ուռնու այտնու ալ եսաստ և պղտորեալ տժգունի,

Ստուերն՝ ափանց իւր հովանի՝ մեկնի գնայ կողերցն ի բաց

Եւ փախստեայ ալեացն լերկ քարաժայռք են լոկ եղերք։

Ինքնին զուղեն իւր հորդելով մերժէ խոնարհ անխառնակ

Ըզ հայրենին ըզ ծործորովք քերեալ սահել հեզահոս,

Այլ սէգ և բուռնընթաց ընդ կամրջովք կամարակապ՝

Կոհակացն հանգոյն ի վեհ կոչի յանուն մեծապանծ

Յորձանավազ ի գրդանան ընդ քարշ ածեալ տանի ընդ իւր

Ըզ կարկուրայս հոյլ 'ի հոյլ, զաղմուկ և սիկ քաղաքաց.

Մէն մի վտակ խառնեալ յիւր ծոց բերէ ըզ խիճն յայն և զտիղմ,

Մինչև ի կետն ուր, ուռուցեալ ի պիղծ խառնից ալեացն օտար՝,

Յաղթազուր այլ պղտոր, թողեալ անուն մի և եթ սին

Գնայ գլել ծովուցն ի ծոց զփառսն և ըզ մրուր իւր տղմաւէտ

Երանի՜ սակաւաջուր վճիտ ալբեր յանտառաց խորս

Երանի՜ խոնարհ բաստին յանչուք ի կեանս ծածկեալ նսեմ։

ԼԱՄԱՐԴԻՆ

Թարգմանեաց

Իսրայէլ Մորգոպեան

Աշակերտ Դ. կարգի Փանոսեան վարժարանի

քեար տախի, կիւեա պէօյլէ գապա վէ ճահիլ հալտէ գալմամըղա, ֆուգարալըղըմզ սէպէպ տիր զանն օլունմասընը քի, Ռուսիա մէքթէպլէրինին հալլէրի, պունուն տախի եանլըշ օլմասընը թաստիք իթմէքտէ տիր։

ՍՕՆ ՀԱՎԱՏԻՍԼԷՐ

ՖՐԱՆՍԱ

Բարիս, 30 դեկտ.

Թէքմիլ պիւտճէ մէճլիս թարաֆընտան գապուլ օլունտու։

29 դեկտ.

Սեպտեմբեր 4-էն իհտաս օլունան հիւքիւմէթին ամէլ ու հարաքեաթընը թէֆթիշ իթմէեէ մէմուր օլան գոմիսիոնուն ռաբորթասու, Մ. Կամպէթթա խայբրլը օլմաեբպ, միւմայիլէյհին մուհարէպէ էնտասընտաքի իտարէսինի թագպիհ էյլէմէքտէ տիր։

Բարիս, 30 դեկտ.

Ռուհպան թագբմը, հէր վագբթտան զիեատէ ֆէսատ չբգարմատեաչաբբէօրլար։

ՍԸՐԳ

Պէլկբրատ 30 դեկտ.

Գարատաղլը Մ. Բէթրովիչ, Սէն Բէթբրսպուրկա կիթմէք իւզրէ շէհրիմիզէ կէլմիշ տիր։

ՖԻԼԻՄԷՆԳ

Լա Հայի 30 դեկտ.

Բէնանկտան պիլտիրիլտիկինէ կէօրէ Աչինլիւէր, Քբրաթան իւզէրինէ հիւճում իթմիշլեր իսէ տէ, սոնրատան կէրի սիւրիւլմիշլեր տիր։

Ֆիլէմէնք ասքէրի, պիր թագըմ գալէտ վէ պաթարեա ինչ իթտիլեր։

ԱՄԷՐԻԳԱ

Նիու-Եօրգ, 29 դեկտ.

Վիրժինիուս սէֆինէսի, պուրատա կէլմէք իչին 'Հավանատան եօլա չբգմիշ օլտուղու հալտէ, էնկինատէ ղարգ օլմուշ տուր։ Մէգքիւր սէֆինէտէ տխզ ու կիրիֆթ օլունուպ, Գուպանքն հիւքիւմէթի մահէլլիեէսի թարաֆընտան թէսլիմ օլունան ատամլար պուրատա կէլտիլէր, պունլար, պիր տէֆա խթինի՝ գ օլունտուգատան սոնրա սալբ վիրիլտի։

ԵՈՒՆԱՆ

Աթինա, 29 դեկտ.

Իթտիքլէրի կէօսթէրիշ իւզէրինէ տխզ ու կիրիֆթ օլունան թալէպէլէր սալբ վիրիլտի, եալընզ պունլարա էօնտատեագ օլմուշ օլան իւչ նէֆէր թալէպէլէր հապսատա տբրլար։

Վիւքէլատա մուխալիֆ օլան ֆբրգ, նիզամա մուղայիր հարէքէթլերատէ պուլունմագտա տբր տէյի հիւքիւմէթի՝զվ իթմէքտէ տիր։ Հիւքիւմէթ թարաֆտարը օլան Տէպա ղազէթտը, պու պապտէ սիւքիւթ իթմէքտէ տիր։

ՌՈՒՍԻԱ

Սէն-Բէթբրսպուրկ, 30 դեկտ.

Ռուսիա հիւքիւմէթի իլէ Պուխարա էմիրի պէյնինատէ պու քէրէ ագա օլանանահանամէնին սուրէթի ըէսմի ղազէթատա օգունմուշ տուր։ Մէզքիւր ահանամէնին ահքատամ մուճիպինճէ Պուխարա էմիրի, նայիլ օլտուղու թէվսիի մէմալիքէ պէտէլ օլտրագ, Պուխարատա էճնէպիլէրին թիճարէթինէ վէ թօփրագ սահիպի օլմալարընա մանի օլմատբպ էսիրլիի լազվ իտէճէք։

ԱԼՄԱՆԵԱ

Պէրլին 30 դեկտ.

Ռայահ Պուղտան իմարէթինին պուրատա կէօնատերիմիշ օլտուղու ճէնթօ, զայրի ըէսմի սուրէթատէ իճրայի մէմուրիեէթ իտէճէէկինատէն, իթիմատնամէսի ըէսմէն գապուլ օլունմամատեաճագ տբր։

ԱՎՍԹՐԻԱ-ՄԱՋԱՐ

Վիէննա 29 դեկտ.

Ինչատթ չիրքէթլէրինին ումուրսուիտարէսի եօլունատա օլտուղունատան վէ տէվլէթ թարաֆընտան իեանէյի նագիյէ ալմատան տէմիր եօլ չիրքէթլերի ֆայիզ գուրբանլարընը թէէտիյէ իթմիշ օլտուղունատան, էերլի քեաղըալար էյի թութուլմագտա տբր։ Լճնէպի պօրսա հիսապլարընա օլարագ (արպիթրաժ) ագ իշ օլուեօր։

30 դեկտ.

Էճնէպի պօրսալարը իչին, պու կիւն քիւլլիյէթլի էսհամ սաթըլմըշ օլտուղունատան, ֆիեաթլար արուշաու։

(Ն Է Վ ԻԹ Է)

Ֆրանսա էհլի գալէմինատէն 38 եաշընատա պուլունան Օսիլոն Տէլիմալ, Բարիս իսթիլալընատա մէսխալի վար տբր տէյի ազվ օլունարագ, ճէլպի իչին տիվանը հարպ թարաֆընտան վիրիլէն էմր մուճիպինճէ բալիս նէզարէթի մէրգումուն թէվգբֆընա միւպաշէրէթ իթմիշ տիր։

Տիլպէր Իրլանտալը հէնուզ մէրգումուունութմուշ օմատըղընտան, մէրգում սիւս վէ տարաթը վագթընտա պըրագբպ եանընտան կիթտիկի կիպի, շիմտի տախի մէրգումուն սէֆալէթինէ վէ իւմիտ քէսիբլիկինէ գարշը գօեարագ էօմրիւնիւ վիզայէ իյլէմէք նէյէթիյլէ, եինէ պիրլիքտէ գալմագ իւզրէ կէլմիշ իտի։

Մէրգումէնին քէնտի խալիսէթ վէ սատագաթընը, ֆէլաքէթի վագթինտէ իպրաղ վէ իսպաթ իթմէք նէյէթիյլէ գօշուպ կէլմիշ օլմասընը կէօրտիւքտէ, ժօրժուն կէօզլէրինտէն եաշ թանէլէրի ազմաեա պաշլար։

—Ա՜հ, գէթթի՜, գէթթի՜, տէյի պաղըրը մէրգում մէրգումէյի սինէսինէ սըգարագ, միւքեաֆաթընը Ալլահտա՜ն ալասընը, զիրա, էն տէհշէթամիզ վագթիմտէ տախի պանա իմտատէ եէթիշտին։

(Տէվ-դ)

Կազէթ աբ Թբրիզիւնօնուն գաւվլինէ, մուհաբրիրի օլտուղու Ժուրնալ աբ Քօսիւնատ 1871 սէնէսի ապրիլ վէ մայիս այլտրընտա չէափտ պէնտլէր նէչր իտէն Մ. Օտիլօն Տէլիմալ ասայիշին իտատէսինատէն սօնրա վէթանը ասլիսի օլան Պէլճիգաւա իլթիճա իթմիշ իտի։ 1872աէ Թէքրարէն Ֆրանսաւա կէչէրէք արգ աաշլարը իլե պիրլիքատ սօսիալիսթլերին էֆքեարընը ինթիշար իթմէք իւզրէ եէնի պիր զազէթա չըգարմագ իսթէմիշ ըսէ աէ, ռուխսատ ալամատարագ պու նիյէթինէ մուվաֆֆագ օլամամըշ աբը։

Սէն-Ժէրմէն-լ'Օգսերոա մահէլլէսինին բօլիս գօմիսէրի Մ. Պէրիլան Թարաֆընտան մէրգումուն խանէսի Թէհարրի օլունտուգտա, սայիր էվրագլար արասընտա Տէլիմալը գօմիւն ազոբյլա մուխապէրաթ ու իսթիլաթը օլտուղունու իսպատ իտիճի մէքթուպլար էլե կէչիրիլմիշ տիր։

Մէրգում Թէվգէֆ օլունուպ ասվասը տիվանը հարգա իհալէ օլունմուշ տուր։

—Մարէշալ Պազէն իչին մահալլի մահպուսիյէթ իթթիխազ օլունան Սէն-Մարկբրիթ գալէսաբ սէքիզինճի Լուի զէմանընտա ինչա վէ վէրպան Թարաֆընտան Թատիր օլունմուշ տուր. Պիր Թագամ մահպուսլարտան մատատ Օմէր Թալօն,վէ լըմասգ տբՖէր վէ չտիր լը կրան Շանսել վէ պիրինճի իմբէրատ Թօրլուգ զէմանընտա բիսգոպոս պուլունան միսիս աբ Գրօկլի նամընտա պիր քիմէսնէ վէ 1841 տէն 1859ա գատար արագ մահպուսլար պուրտաա նագլ օլունմուշ տուր։ Պու վազէթատան պաշլամըշ աբը իսլամլար մէզարլըզընէն Թէէսիսի։

Մէմրէ քէնտու վատանաժ տան լը Միտի (ՃէնուպՍէյտանէթի) նամ քիթապընտա պու գալէանէն միԹէֆէրրիւտԹը վէ խուսուսիլէ Օմ օ'Մասգ աբ Ֆէրին օն եէտի սէնէ գալարզը օտա իւզէրինէ ուզուն ուզատիյէ եազմըշ աբը։

Օն աէօրտիւնճիւ ասրա գատար ճիվար ատալարտա եէրլէշմիշ օլան ըէհապին Մարկբրիթ ատասընա չէ բիլիրլէր իտի։

1360 սէնէսինատէ Կրաս չէհրինէ միւլհագ օլմուշ տուր։

Շէհրի մէզգիւր, 1617 սէնէսինատէ աիւք աբ ժօտեօզէ կէչմիշ վէ միւշարիլէյհ ատի Կիզ ռուգասը բրէնս ժօանվիլէ հէտիյէ իթմիշ տիր։

Պիր գաչ սէնէ սօնրա, Ռիշլիէօ, չէհրի մէզգիւրու զազէթ իթմիշ վէ օրտա իսթիհքամըր եաբաբրմշ աբը։

Մարկբրիթ ատասը սօն ասբրլարտա իքի տէֆա մուհասէրէ իտիլմիշ տիր։

Պիրինճիսի 1685 սէնէսինատէ Սպանեօլլար Թարաֆընտան, վէ իքինճիսի ատախի, 1746 սէնէսինատէ պիլ իթթիֆագ իթալեալլար իլե Ավսթրիալլար Թարաֆընտան մուհասէրէ իտիլմիշ տիր։

—Ալֆրանկա դեկտեմբերին 5 ինատէ Քօրէցա մէճլիսի չէրիսինէ խբրսզ վէ գաթիլ վէ ըրզա ատգունմուշ աէյի ազվ օլունարագ Բիէր Թօրիսօն իսմինատ պիր ատամ կէթիրիլմիշ տիր։

Ազվգաթը հէր նէ գատար պէլազէթլի սուրէթտէ մէրգումու Թասահուգ իթմիշ իսէ աէ, երինէ գաթլէ հիւքմ օլունմուշ տուր։

Հիւքմի գաթլը ճիքրասընտան էվվէլ, Թօրիսօն իչէրի կիրմիշ վէ էթրաֆընտա պուլունան իզտիհամ իւզէրինէ պիր աէֆա կէօղ կէզարմիշ վէ պիր ատագզա գատար նէ իտէճէկինի չըզրմըշ իսէ տէ, սօնրա սիլքինսիշ վէ ճինայէթ իլէ եիւզիւնիւ Թբրմալամը աբը։ ԶապԹիեէլէր մէրգումուն էլլէրինի ԹուԹմուշլար։ Մէրգումուն եիւզիւնատէն գան ագմագտա վէ քէնտիսի տախի տէհշէթլի սէտալար չբգարմագտա վէ վահշի հայվան կիպի սիլքինմէքտէ իտի։ Ալթը նէֆէրզապԹիեէլէր մէրգումու ԹուԹմուշլար վէ զապԹիթմէկէ չալըշմբշլար վէ Թօրիսօն տախի պէյնը տուվարտա վուրմատա վէ եախտա ավօգաթը ատնատալեասընը արգասընա աթբլմալա չապալամբշլարը։

Պու հալ էն աղը պիր չէյրէք սիւրմիշ տիւր։

Թօրիսօնը գան իլէ միւլէմմա օլան եիւզիւ, տէհշէթու սէտասը, զապԹիյէլերին էլինատ չապալանմասը վէ ճիննէթ իլէ տիշլերինի քբճբրատԹմասը ինսանա քօրքու կէթիրիր իտի։

Հիւքմիւ գաթլ օգունուր օգունմազ սալանը իչէրիսինատէն «պրավո պրավո» աէյի էլ չբրբընթբլարը վէ պաղրբշմալար իչիտիշմիշ վէ պունուն իւզէրինէ հէր Թարաֆա սիւքիւթ հիւքմ իթմիշ տիր։

Թէսատիւֆէն Թօրիսօնը պիրատէրի Անթուան Թօրիսօն ատախի պիր կիւն էվվէլ այնի մէճլիս Թարաֆընտան հիւքմ օլունմուշ տուր։

Մէրգում հապսատան չբգարբգատան սօնրա գարընտաշը կիպի տէօրթ աէֆա խբրսզլբգ իթմիշ վէ սէքիզ սէնէ քիւրէեէ հիւքմ օլունմուշ տուր։

Բիէր Թօրիսօնը, պէօյիւք բէտէրի քիւրէկատ էօլմիշ վէ բէտէրի տախի էօմրիւնիւն պէօյիւք գբսմընը, մէմալիքի էճնէպիյէտէ Ֆրանսանը հիւքմիւ ալթընտա պուլունան հապսխանէլէրատէ կէչիրմիշ տիր։

Թօրիսօն ճինայէթ եօլունատա քէնտի տթալարընը կէչմիշ տիր։

ՊԱԶԼԻՆԻ ՄՈՒՀԱԲԷՄԷՍԻ

Մանզումէնին 2397 ինճի նիւսխէսինէն պագբյյէ

Մ. աբ Պիզմարգըն կէօսթէրտիյի չարթլար։

Իշ պու չարթլարընը, ըէն օրտուսու Թարաֆընտան գապուլ օլունմատեաճաղընը պիլտիրտիկմատ, Մ. աբ Պիզմարգ չէօյլէ ատէտի, «ֆագաթ պէն գրալ վէ վիւքէլասընտա բօլիթիգաճ|պազը սէպէպլէր կէօսթէրէրէք, Ֆրանսա օրտուսու Թարաֆընտան գապուլ օլունապիլիր չարթլար իսթիհսալ իտէպիլիրիմ տէյի մէմուլ իտէրիմ, իսթիհսալ իթատիկիմ չարթլարը եարընն սիզէ պիլտիրիրիմ, զիրա, պու ախշամ գրալ հազրէթլէրինի կէօրէճէյիմ, միւշարիլէյհ հազրէթլէրինատէն պու պապոտ պիր գարար իսթիհսալ իտէրիմ»։

Իշ պու բօլիթիգաճա չարթլարը անլամագ իսթէտիկիմատ, միւմայիլէյհ, ըէսմէն Թանրմատընը մուհաֆազայի միլիեէ հիւքիւմէթի իլէ մուխապէրաթա կիրիշմէեէճէյինի վէ Սէտանատա մուխապէրաթա կիրիշմէքլիյի ըէտատ իթմիշ վէ էսիր տիւշմիւշ օլան իմբէրաթօր իլէ տախի մուխապէրաթա կիրիշէմէզ օլտուղունու, ֆագաթ, իմբէրաթօրիչա իլէ մուխապէրաթ իճրատէպիլիր օլտուղունու պիլտիրտիքատէն սօնրա, մուհաֆազայի միլիեէ հիւքիւմէթինի Թանրընը՞զ մը տէյի սիւալ իլէ. պէնատէ չու ճէվապը վիրտիմ. «խայր, սեպտեմբեր 4 աէ Թէէսիս օլունան հիւքիւմէթ Թարաֆընտան հիչ պիր խապէր ալամատագ, մահը հալին 14 ինէ ատղրու, Թարաֆէյնատէն Թէալիմ օլունան պազը էսիրլէր օրտուկէտա կիթտիքլէրինատ, Սէտան վագասը վէ իմբէրաթօրուն էսիր տիւշտիւիւ վէ մուհաֆազայի միլիեէ հիւքիւմէթինին Թէէսիսի խապէրինի ալտըգ։ Էլիմիզէ կէչէն պազը Ալմանեա զազէթալարընտա, պիր Թագամ գարտաշտամէլէրին սուրէթինի օգուտուգ, ֆագաթ, պու գարտաշտամէլէր ըէսմէն պիզէ Թէպլիղ օլունմասը, պիզիմ իչին մուհաֆազայի միլիեէ հիւքիւմէթի եօգ տուր, միլլէթ տիկէր՞պիր հիւքիւմէթ իհատաս իտէնէտէ, էվվէլքինէ իթատաթ իթմէեէ եէմին վիրմիշիզ։» «Լօյլէ իսէ, տէտի Մ. Պիզմարգ, ուզատչապիլիրիզ, իմբէրաթօր իլէ մուխապէրաթա կիրիշմէսինի Թէքլիֆ իթմէմ, չինքի միւշարիեէյհ, Բբրուսիատա էսիր օլտուղունատան, գարարլարը իւզէրինէ Թէէսիր իշլէթիլմէքտէ տիր տէյի չիւբհէ օլունատպիլիր։ Ֆագաթ իմբէրաթօրիչա էսիրէ օլմատէգ, պի Թարաֆ պիր հալտէ տիր վէ ատղրուտան ատղրու Թէէսիրիմիզին ալթընտա տէյիլ տիր»։

Պունուն իւզէրինէ, պու կիպի պիր մուխապէրաթա գարար վիրմէեէ մէզուն օլմատըգմը պէեանլէ. Մէցէ Թէպլիղ իտէպիլմէք իւզրէ, արզուսի նէտէն իպարէթ օլտուղունու ալչիքտար սուրէթտէ պէեան իլլէմէսինի ըիճա իթտիմ։

«Արզում չու տուր քի տէտի, օրտու Թարաֆընտան պիր պէեաննամէ նէչր օլունարագ, իմբէրաթօրիչատա սատագաթը օլտուղու վէ իմբէրաթօրիչանը էմրլերինէ իթատաթ հազրը պուլունտուղունու իլան իթսին քի՞իմրէրաթօրիչատա, սուլհ ահանամէսինի իմզա իթտիրէլիմ»։

Պու կիպի պիր պէեաննամէնին օրտու Թարաֆընտան նէչրի ասքէրիճէ ուսուլ ուատէթիմիզատէն օլմատըգընը Մ. աբ Պիզմարգա պիլտիրտիկիմատ, միւմայիլէյհ, պէօյլէ պիր պէեաննամէնին լապիւտա օլտուղունու, վէ իմբէրաթօրիչանը, օրտունուն քէնտի Թարաֆընտա պուլունատուղունա իգնա օլմատգճա, մուխապէրաթա կիրիշմէեէճէկինի վէ սուլհ ահանամէսինին մուգատտէմէսի իմբէրաթօրիչա ճանիպինատէն իմզալանատըգը վագրթ Մէց օրտուսունուն, սիլահ վէ թօր վէ միւհիմմաթը՞ հարպիեէսինի ալարագ չէքիլճէք օլտուղունու պիլտիրտի։

Պունուն իւզէրինէ, հարէքէթիմ էսնասընտա մարէշալ Պազէնին պանա վիրմիշ օլտուղու նօթատը ալբգ, օրտունունուն Մէցի թէրք իթտիքատէն սօնրա, նէ խբամէթլէրատ պուլունճաղընը, եանի, օրտունուն, տիվանը հարպը ըէյի իլէ պիթարաֆ պիր հալէ վագ իտիլմիշ պիր եէրէ կիտիպ, օրտատ, սեպտեմբեր 4 տէն էվվէլ մէվճուտ օլան հէյեէթի վիւքէլանը, հիւքիւմէթ թարզը հագգընատ պիր գարար վիրմէեէ տավէթ օլունաճաղընը վէ վիրիլէն գարար հէր նէ տախի օլսա, գապուլ օլունաճաղը, եանի, միլլէթ տաքէրլէրինին, մէմալիքին արզուսինէ իթատաթ պօրճլու օլաճագլարընը վէ մէզգիւր հէյեէթի վիւքէլա Թարաֆընտան միլլէթէ միւրաճաաթա գարար վիրիլմիկի Թագտիրատէ, օրտունուն պու պապտէ մուավէնէթ իտէճէկինի պէեան իլլէմիմ։ Իշթէ Մ. Պիզմարգ իլէ պէյնիմիզատէ վագէ օլան միւքեալէմէնին մանէլի պունատան իպարէթ օլուգ, եալընէզ պու գարարլարընը, գբրալ վէ վէրսայլատաքի վիւքէլա հէյեէթի վէ Մէցատէքի հարգ տիվանը Թարաֆընտան գապուլ օլունուգ օլունմատատաճաղը մալիմ աէյիլ իտի։

Ժէնէրալ Պոայէնին իքինճի տէֆա Պիզմարգը չէլ վագը օլան միւքեալէմէսի

Ֆէրտասը կիւնիւ էօյլէ վագթինէ տօպրու, Մ. աբ Պիզմարգ կէլիպ պէնի պուլտու վէ գբրալ հազրէթլէրինին, վիւքէլա մէճլիսինի ճէմ իլէ, իլգ էվվել, Սէտանատա պէեան օլունան չարթլարատան պաշգա չարթ գապուլ իթմէմիշ օլտուղունու, ֆագաթ քէնտիսինին (Պիզմարքը) կէօսթէրտիյի պազը բօլիթիգաճա սէպէպլէր իւզէրինէ մէճլիսին քէնտուեէ հէմ էֆքատար օլտուղունու պիլտիրտիքատէն սօնրա, էվվէլքի կիւնիւ սէօյլէտիքլէրինի Թէքրարլատը, եանի, եալընէզ նապէյէի հիւքիւմէթ օլան իմբէրաթօրիչատան պաշգա սայիր հիչ պիր քիմսէ իլէ մուխապէրաթա կիրիշէմէզ օլտուղունու իլավէ իլլէտի։ Արթըգ վէրսայլատա պիր իչիմ օլմատըգընատան, միւմքին օլտուղու գատար չարուգ սուրէթտէ պէնի Թէքրար Մէցէ կէօնատէրմէսի իչին Մ. Պիզմարքա ըիճա իտիպ, հոկտեմբեր 15աէ եօլա չըգարմ վէ 17աէ Մէցէ միւվասէլէթ իլլէտիմ։

Պար լը Տիւքտէն կէչատիկիմատ, չէհիր էմինի, օրտատան կէչատիյիմի խապէր ալարագ, տէմիր եօլ քսթասիօնունա կէլմիշ օլուգ, օրտատա միւմայիլէյհ իլէ միւքեալէմէ իլլէտիք վէ միւմայիլէյհ Թարաֆընտան, էվվէլիսի կիւնիւ, Մ. աբ Բէրաթրինին պալօն իլէ օլ ճիվարլարա տիւշտիւիւնիւ խապէր ալբգ, պէնատէ, միւմայիլէյհ չէհիր էմինինէ, Մէց օրտուսունուն զախիրէսի թիւքէնմիշ օլտուղունու պիլտիրտիմ։

Պար-լը-Տիւքտէ չէհիր էմինինատէն մատատ, վէրսայլատա, վէ եօլտա կէլիրքէն հիչ պիր եէրտէ հիչ պիր Ֆրանսըզ բասթ կէլմէտին մի վէ սանա մէքթուպ վէ զազէթա վիրէն օլմատը մը աէյի՞ժէնէրալ Պոտեէեէ սիւալ օլունատուգտա, ժէնէրալը միւմայիլէյհ, ասլա պիր Ֆրանսըզ իլէ գօնուշմամըշ վէ հիչ պիր մէքթուպ ախզ իթմէյիպ, եալընէզ, սօն միւքեալէմէսի էսնասընտա, Մ. Պիզմարգ Թարաֆընտան քէնտիսինէ, ըէսմի զազէթատան վէ Ֆիկարօ զազէթասընտան ալթը սէքիզ նիւսխէ վիրիլմիշ օլտուղունու, ֆագաթ պու զազէթալարը միւնտէրիճաթընը աէրխաթը իթմէմէքտէ վէ Մէցէ վիրուտինատ, մէզգիւր զազէթալարատա ըէսմի ինթիխապը Թէէխիր իտիլմիշ օլտուղու զիքր իտիլմիյինի աէրխաթը իտէր օլտուղունու վէ պունուն քէնտիսինէ պիլտիրէն, Մ. աբ Պիզմարգ օլտուղունու պէեան իտէր։

Վէլհասըլ, ժէնէրալ Պոտեէնին պէեանը նէզարէն, Մ. աբ Պիզմարգէն կէօսթէրտիյի չարթլար, ըէն օրտուսունուն իմբէրաթօրիչատա սատագաթատա պուլունաճաղընը Թէէմինաթ Թահթընա ալընմասը վէ իմբէրաթօրիչատա իթատաթ իտէճէկինէ ալէատէթ օլմագ իւզրէ, օրտու Թարաֆընտան պիր պէեաննամէ նէչրի, վէ իմբէրաթօրիչանընը, սուլհ ահանամէսինին մուգատէմէսինի իմզալամասը խուսուսլարընտան իպարէթ պուլունմագտա իտի։

(Տէվամի)

ՅԱՀԻՍ ՂԱԶԷԹԱ

ԽՄԲԱԳՐԵՑ Ե. ՓՈՒՆՈՍԵԱՆ

Գալաթատա Բէնճէմիհ բազարընտա Ն. 41 Իսի խանընտա